

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Subsect. 1. Vbi prima ratio pro nostra conclusione ponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

tiens longitudinem *per se* metiri dicitur. Emen-
sa vero cum longitudine latitudo, dicitur *in qua*
si autem fuerit, & latitudo mensura sociata,
corpus cuncta perficiunt.

- 7 Secundo adverte omne illud quod est pars ali-
cuius entis per se sub ea ratione qua est pars, aut
pertinens ad complementum illius esse ens in-
completum, sicut materia prima, v.g. & unio sub-
stantialis ideo sunt entia incompleta, quia mate-
ria prima est pars hominis, & unio pertinet ad
complementum illius, quod est ens per se com-
pletum.

SECTIO III.

Nostra sententia proponitur, & probatur.

- 8 Conclusio: linea, & superficies non sunt com-
pletae species quantitatis, ita Durandus in 2.
distinctione, 2. q. 4. P. Hurtado in metaphys. disp. 13.
sect. 6. §. 52. & multi alij.

- 9 Probatur primo ex Aristotele lib. 1. de celo, tex.

12. & 5. metaphysica cap. 13. tex. 18. ubi definiens
lineam, superficiem, & corpus sic ait: magnitu-
dinum vero ea, quae ad unum continua est lon-
gitudinis, id est, linea, quae ad duo latitudo, id
est, linea, quae ad duo latitudo, hoc est, superfi-
cies, ad tria profunditas, corpus enim longum, la-
tum, & profundum est, quibus verbis aperte do-
cet Aristoteles lineam includi in superficie, &
ideo ait, superficiem habere latitudinem, & lon-
gitudinem, superficiem autem, & lineam in-
cludi in corpore, ac proinde corpus trina gaudere
extensione: ex quibus sic argumentor, una
species completa non potest includi in alia: sed
ex sententia Aristotelis linea, & superficies in-
cluduntur in corpore, quae est species quantita-
tis: ergo linea, & superficies non sunt species
completae quantitatis; maior sic probatur, illud
quod invenitur in uno ente per se completo, &
non ut tota essentia illius est quid incompletum,
ut videre est in anima rationali, quae quia est in
homine, qui est species completa substantiae, &
non est tota essentia hominis est quid incom-
pletum in ratione substantiae: sed una species
completa non potest esse incompletum quid; er-
go non potest includi in alia specie. Deinde li-
nea invenitur in corpore, non ita, ut sit totum
corpus, siquidem corpus ultra lineam, & superfi-
ciem addit profunditatem: ergo superficies, & li-
nea ingrediuntur corpus ut quid incompletum.

- 10 Vergetur, quia una species completa distin-
guitur ab alia distinctione excludentis ab ex-
cluso, & non distinctione includentis ab inclu-
so, ut videre est in albedine respectu nigredinis,
& in colore caeruleo respectu viridis, & in sa-
pore respectu odoris, quae quia sunt species distin-
ctae qualitatibus distinguuntur distinctione exclu-
dentis ab excluso, quod etiam contingit in re-
lationibus specie distinctis, ut in paternitate, &
filiatione; clarius autem perspicitur hoc in spe-
ciebus completis substantiae, ut sunt homo, &
equus, qui se excludunt ad invicem: sed ea quae
distinguntur distinctione excludentis ab excluso,
minime se includunt ad invicem; ergo una spe-
cies non includit aliam; unde si una res inclu-
dit aliam non est completa species: sed linea, &
superficies includuntur in corpore; ergo linea,
& superficies non sunt species completae quan-
tatis.

Dices lineam secundum Philosophum non in-
cludi in superficie, nec superficiem, & lineam in
corpore quatenus sunt divisibiles: sed quatenus
sunt indivisibiles.

Sed contra, quia Aristoteles ait lineam, & 1.
superficiem includi in corpore, quatenus conti-
nuae sunt, ut patet ex illis verbis, quae ad unum
continua est longitudo, &c. ad tria continua
profunditas. Vbi ait corpus quoad trinam di-
mensionem esse continuum, hoc est, habere con-
tinuationem, quoad longitudinem, latitudinem,
& profunditatem: sed longitudo, & latitudo
continuae sunt linea, & superficies quatenus di-
visibiles, quia continuum ex Aristotele est di-
visibile in ea quae insunt, quorum utrumque, &c.
ergo linea, & superficies includuntur in corpo-
re, non solum ut indivisibiles, sed etiam ut di-
visibiles.

Respondeo potest non includi formaliter: sed 1.
materialiter, vel praesuppositively.

Contra, quia omne quod includitur in alio 14
ex vi distinctionis essentialis illius non includi-
tur materialiter, sed formaliter in illo, cum in
definitione essentiali solum essentialia praedica-
ta explicantur, & quae sunt de formalissimo con-
ceptu rei, ut videre est in definitione essentiali
hominis, alias non erit adaequate definitio es-
sentialis, cum aliquid quod non sit de essentia
ponatur in illa: sed longitudo, & latitudo con-
veniunt corpori ex vi definitionis essentialis il-
lius; ergo conveniunt illi non materialiter: sed
formaliter.

Item, quia illud quod essentialiter constituit 15
aliquid, & sine quo nullo modo potest intelligi
essentia alicuius non pertinet ad illud materiali-
ter, & praesuppositively, sed formaliter: atqui
superficies ita est de essentia corporis, ut nullo
modo possit, aut esse, aut intelligi sine superfi-
cie; ergo superficies non includitur materialiter,
sed formaliter in corpore, quod expressis verbis
asseruit Angelicus Doctor *opusculo* 48. *metaphysica* 3. c. 3.
vbi sic ait. Rationem superficiei compleri essen-
tialiter adaequate per primam, & secundam di-
mensionem, per secundam autem ultimum, & ra-
tionem corporis compleri per secundam, & ter-
tiam, licet ultimo specificiter per tertiam consti-
tuatur, v.g. homo essentialiter ac formaliter
adaequate constituitur per animal, & rationale,
licet ultimo solum per rationale, ex quibus col-
ligitur manifeste Angelicum Doctorem se ad
Aristotelem componemem sensisse non praesup-
positively, sed formaliter superficiem pertinere ad
essentiam corporis; ergo.

SUBSECTIO I.

*Vbi prima ratio pro nostra conclusione po-
nitur.*

Probatur primo, illud quod ordinatur essen-
tialiter ad componendum unum ens per se
completum essentialiter est quid incompletum:
sed linea, & superficies ordinantur essentialiter
tanquam uniones, & compositiones formales ad
componendum corpus quod est ens per se com-
pletum in genere quantitatis; ergo sunt essentiali-
ter quid incompletum; maior est evidens ut
patet ex notabili secundo, & ratio illius est,
quia ex duobus entibus completis non potest
fieri

Quæst. VIII. Vtrum linea, & superfi. & c. 619

fieri vnum ens per se; ideo enim colligimus evidenter materiam primam, & vnionem substantialem esse entia incompleta, quia ordinantur essentialiter ad componendum hominem, qui est ens per se completum, alias non dabitur regula certa, & infallibilis ad cognoscendum quid sit ens incompletum, & quid completum, quod est falsum. Minor prima est certissima, quia in sententia adversariorum, qui asserunt continuum non componi ex indivisibilibus, pro certo habetur, & infallibili superficie (quæ nunquam est extra corpus; sed intra illud) ad nihil aliud deservire in corpore, nisi vel vt vniat partes corporis vel vt terminet illas, & lineam solum deservire in superficie, vt componat superficiem, vniendo partes illius formaliter tanquam vnionem formalem illarum, & compositionem formalem totius superficiei, itaque superficies, & linea secundum adversarios à natura productæ sunt ad vniendum, & terminandum partes corporis, in sententia autem nostra qua asserimus continuum componi ex indivisibilibus ordinantur linea, & superficies ad componendum vt partes corpus, compositio enim corporis sit ex punctis lineis, & superficiebus tanquam ex partibus ex quibus coalescit totum; sed corpus essentialiter est compositum, quia essentialiter est continuum, & extensum; ergo habet partes, & vniones ex quibus essentialiter componitur, nam compositum ea ratione qua compositum est, petit partes, ideo enim homo petit essentialiter partes se componentes, & quæ essentialiter ordinantur ad componendum hominem, quia homo essentialiter est compositus: sed corpus de prædicamento quantitatis essentialiter est compositum, & continuum ex punctis lineis, & superficiebus; ergo puncta, linea, & superficies sunt partes, & vniones essentialiter corporis essentialiter ordinatæ ad componendum illud.

¹⁷ Vergetur, quia id quod inadæquate constituit aliquam speciem completam non potest esse species completa in illo genere, sed linea, & superficies constitunt inadæquate diuisum sumptæ corpus quod est species completa quantitatis: ergo linea, & superficies non sunt species completæ quantitatis; maior est evidens, vt videre est in anima rationali, quæ quia inadæquate constituit hominem non est species completa substantiæ, & idem est de vnione animæ rationalis ad corpus; & ratio videtur à priori, quia ea quæ à natura instituta sunt ad constituendum intrinsece aliquod completum inadæquate, ex eo quod illud constituent per proprium esse, & entitates factæ sunt incompleta in illo genere quo constituunt, quia nullo alio modo constituunt nisi quo sunt, sed constitunt inadæquate: ergo sunt inadæquate in esse. Minor sic probatur, quia illud constituit inadæquate, quod ingreditur essentialiter constitutionem alicuius, & non est tota essentia adæquate constituti, sed superficies ingreditur compositionem corporis per vos tanquam vnio, ac proinde non est tota adæquate essentia corporis, (imo si ingreditur vt pars in vestra sententia præter superficiem addit corpus partes profundas,) & idem est de linea: ergo linea, & superficies inadæquate constituunt corpus.

¹⁸ Dices lineam, & superficiem non esse vniones partium corporis quatenus diuisibiles, sed quatenus indivisibiles, ac proinde sub ratione diuisibilitatis non ordinati ad componendum corpus; om-

nis enim vnio debet esse indivisibilis, & non diuisibilis, ita P. Suarez.

Sed contra primo, quia vnio quæ datur inter materiam, & formam lapidis non est indivisibilis, quia recipitur in subiecto diuisibili, videlicet aut in tota materia prima lapidis terminando formam, aut in tota forma lapidis terminando materiam; aut denique simul in materia, & forma lapidis, at materia, & forma lapidis sunt diuisibiles; ergo vnio, quæ in illis totis adæquate recipitur erit diuisibilis, ideo enim albedo est diuisibilis, quia sit dependenter à subiecto diuisibili, & in ipso recipitur: sed vnio inter materiam, & formam lapidis sit dependenter à subiectis diuisibilibus, quatenus diuisibilia sunt, & recipitur in ipsis: ergo est diuisibilis, quod late etiam demonstro de vnione animæ rationalis ad corpus, disp. 1. metaphysica, quæst. Vtrum metaphysica sit simplex qualitas, & in libris de anima; ergo falsum est dicere quod omnis vnio quatenus vnio debeat esse indivisibilis tantum.

Secundo contra, quia per eundem formaliter ²⁰ conceptum linea est diuisibilis secundum longitudinem, & indivisibilis secundum latitudinem, & profunditatem: sed linea quatenus est indivisibilis est vnio ac proinde incompleta per vos; ergo etiam quatenus est diuisibilis; probatur maior in tantum linea est indivisibilis secundum latitudinem in quantum dicit negationem partium secundum latitudinem, sed in quantum est diuisibilis secundum longitudinem dicit negationem partium secundum latitudinem: ergo in quantum est diuisibilis secundum longitudinem est indivisibilis secundum latitudinem; maior est certa, quia idem est indivisibile, ac dicens negationem partium separabilium; probatur minor, linea in quantum est diuisibilis secundum longitudinem est distincta à superficie, & corpore; ergo in quantum est diuisibilis secundum longitudinem dicit negationem partium secundum latitudinem; probatur antecedens omnis res distinguitur vltimo à qualibet alia per differentiam vltimo constitutivam sui in esse talis, sed differentia vltimo constitutiva lineæ in esse lineæ est longitudo: ergo per longitudinem distinguitur linea vltimo à qualibet re; ac proinde à superficie, & corpore. Maior est luce meridiana clarior, quia differentia vt differentia facit differre, & si est vltima differentia facit vltimo differre, ideo enim rationale facit differre vltimo hominem, quia est vltima eius differentia; minor conceditur ab adversariis, nam illorum sententia quantitas continua vt sic extrahitur immediate ad lineam per longitudinem, & ad superficiem per latitudinem, ad corpus per profunditatem; ergo longitudo est vltima differentia lineæ: ergo linea differt, ac distinguitur à superficie, & corpore vltimo per longitudinem; ergo longitudo dicit negationem partium secundum latitudinem, & profunditatem separabilium inter se; ergo longitudo vt longitudo est indivisibilis secundum latitudinem, sicut brutum per brutalitatem vt brutalitatem dicit negationem rationalitatis, & est irrationale.

Confirmatur in ipsa superficie, quia illa indivisibilis secundum profunditatem convenit superficie ex vi rationis essentialis superficiei, quatenus continua est: sed superficies quatenus superficies est diuisibilis: ergo ex vi diuisibilitatis secundum latitudinem &c. convenit ei indivisibilitas secundum profunditatem; sed per vos conve-

nie superficies ratio vnionis, & incompletae entitatis, quia est indivisibilis; ergo propter eandem rationem etiam convenit illi ratio vnionis, & ratio incompleta; maior prima sic probatur, quia per eandem entitatem, & idem esse essentialiter constituitur superficies in esse superficiali per quod constituitur in esse non corporis, vel in non esse corpus; sed in superficie esse non corpus est esse indivisibile secundum profunditatem; ergo superficies per idem esse essentialiter constituitur in esse superficiali divisibilis, & in esse indivisibilis essentialiter secundum profunditatem; maior evidens est, quia per idem esse constituitur Deus in esse Dei per quod constituitur in esse increati, seu non creati, aut in non esse creaturae, & e contra creatura per idem constituitur in esse creaturae per quod constituitur in non esse Dei, & ratio a priori est, quia unaquaeque entitas per idem est ens, & unum idem ex vi propriae essentiae habet unitatem, & est unum quid: sed unum est indivisibile in se, & divisibile a quolibet alio; atqui quod est divisibile ab alio non est aliud, quia idem non potest esse divisibile a se ipso: ergo per idem ipsum esse constituitur unaquaeque res in suo esse, & in non esse alius, seu alterius; itaque homo, v. g. ex vi propriae essentiae est homo, & est unus homo, ac proinde divisibile a quolibet alio, & per consequens non aliud, hoc est non brutum, non lapis, &c. minor illa sic probatur, quia corpus quatenus corpus est divisibile secundum profunditatem: ergo illud quod non fuerit corpus non erit divisibile secundum profunditatem; ac proinde erit indivisibile secundum profunditatem; ergo superficiali convenit indivisibilitas secundum profunditatem, quia non est corpus seu quantitas non profunda; & ratio est manifesta, quia intra rationem quantitatis, cui repugnant partes in aliquo genere convenit in illo genere indivisibilitas partium, & ideo puncto convenit omnis indivisibilitas, quia illi repugnant omnes partes: sed illi cui repugnant omnes partes repugnant partes profundae, & illud cui repugnat esse corpus est non corpus: ergo illud quod non est corpus intra quantitatem ex vi quod non sit illud, est indivisibile secundum profunditatem, sicut quod intra rationem animalis non est rationale formaliter est irrationale: sed superficies est non corpus: ergo formaliter est indivisibilis secundum profunditatem quatenus non corpus.

22. Declaro amplius hoc, quia divisibilitas superficiali includit essentialiter indivisibilitatem secundum profunditatem; ergo essentialiter illa divisibilitas est incompleta, & unio, ac proinde non poterit esse species completa; antecedens sic probatur, quia negatio illa per quam aliquid non est aliud, seu distinguitur essentialiter ab illo includit essentialiter in se distinctio; ut verbi gratia increatum, & independens, quae sunt negationes creationis; & dependentia includuntur essentialiter in Deo, quia distinguitur Deus per illas essentialiter ab ente creato, & dependente: item negatio rationalitatis in equo includitur essentialiter in ipso, quia per illam distinguitur equus essentialiter ab homine: sed indivisibilitas secundum profunditatem, quae est negatio profunditatis, vel partium profundarum cum unione est negatio per quam distinguitur essentialiter superficies a corpore; ergo includitur essentialiter in divisibilitate superficiali; consequentia praecipua sic probatur, quia homo v. g. est comple-

tus secundum conceptum positivum hominis, est etiam completus secundum negationem brutalitatis inclusam in essentia hominis; unde si homo secundum quod dicit negationem brutalitatis, non esset ens completum, etiam non esset ens completum in quantum homo, quia cum illa negatio brutalitatis transcendat ipsam essentiam hominis, & distinguat illam a bruto, constituit essentialiter hominem in esse hominis, ut vos asseritis: ergo etiam debet constitui in esse completi: sed divisibilitas superficiali constituitur in esse talis per indivisibilitatem profunditatis, quae est negatio essendi corpus, cuius entitas est divisibilis secundum profunditatem; ergo si secundum illam indivisibilitatem seu negationem profunditatis est incompleta superficies, erit incompleta etiam secundum quod est divisibilis quoad profunditatem. Ratio autem a priori horum est, quia per id constituitur aliquid in esse completi vel incompleti per quod constituitur in esse entis distincti ab alio essentialiter: sed superficies constituitur in esse entitatis distinctae per negationem a corpore; ergo constituitur per illam in esse incompletae: sed eadem entitas non potest esse completa, & incompleta simul, ut videre est in materia prima quae non potest esse completa, quia incompleta est; & contra vero homo, quia completus est non potest esse incompletus: ergo si superficies est incompleta ex vi indivisibilitatis, quia ex vi illius est unio, non poterit esse completa ex vi divisibilitatis.

Sed demus negationem per quam aliquid distinguitur essentialiter ab alio non includi in tali re essentialiter, ac proinde indivisibilitatem non includi essentialiter in superficie, nihilominus argumentum positum efficaciter concludit, quia eo modo constituitur res in esse distinctae ab alia, quo est ipsa res; unde si res est completa in esse distinctae etiam est completa, ut videre est in Deo, qui quatenus distinguitur a creatura est completa entitas, quia ut Deus est completus, ac proinde implicat, quod una entitas constituitur per praedicata essentialia in esse entitatis completae, & per distinctionem propriam constituitur in esse entitatis incompletae: sed superficies, quatenus divisibilis secundum latitudinem est completa; ergo non potest esse incompleta secundum quod distinguitur a corpore; unde si secundum quod distinguitur a corpore est incompleta, erit etiam incompleta secundum quod superficies est divisibilis secundum latitudinem, atqui secundum quod indivisibilis est secundum profunditatem distinguitur a corpore, & ut sic est incompleta per vos: ergo ut superficies est, & divisibilis erit incompleta, ac proinde unio partium.

Dices lineam per longitudinem dicere negationem divisibilitatis secundum latitudinem, & superficiem secundum latitudinem dicere negationem divisibilitatis secundum profunditatem, ac proinde esse indivisibiles secundum illam rationem non formaliter: sed materialiter.

Sed contra, quia superficies, v. g. adhuc quatenus unio est divisibilis formaliter: sed in quantum est indivisibilis secundum latitudinem est indivisibilis formaliter secundum profunditatem; maior sic probatur: illud est divisibile, quod pertinet ad quantitatem habet partes: sed ita se habet superficies ut unio; ergo ut

Quæst. VIII. Vtrum linea, & superfi. &c. 621

vnio est diuisibilis formaliter; maior est certissima, quia ideo superficies in sententia aduersariorum vt lata formaliter est diuisibilis, quia pertinet ad quantitatem habet partes. Probatur minor, illa superficies in quantum vnio vnit profunditatem A, B, & C: sed si non haberet partes non vniiret illas; ergo in quantum vnio habet partes, ac proinde in quantum vnio erit diuisibilis; maior est indubitata, probatur minor; si non haberet partes solum vniiret profunditatem A: ergo non vniiret alias profunditates; probatur antecedens, si non haberet partes illa superficies vt vnio, & esset omnino indiuisibilis profunditas A, attingeret totam illam superficiem, sed superficies quæ est vnio vnus profunditatis à qua attingitur secundum se totam non potest esse vnio alterius profunditatis: ergo superficies, quæ attingitur secundum se totam à profunditate A, non potest esse vnio profunditatis B, & C. Probatur maior, illud quod est indiuisibile, aut totum attingitur, aut nihil illius: sed illa superficies secundum aduersarios est indiuisibilis vt vnio: ergo attingitur secundum se totam à profunditate A: ergo secundum se totam est vnio profunditatis A: ergo non potest esse vnio profunditatis B, & C, sicut v. g. quia punctum A, attingitur secundum se totum à linea A, non potest esse vnio lineæ B, & C.

26 Et si dicatur quod superficies illa non attingatur secundum se totam à profunditate A, quia profunditas A, tantum attingit superficiem quæ est in loco vbi est ipsa profunditas A: sed omnis illa superficies non est in loco profunditatis A: ergo non attingitur secundum se totam à profunditate A: ergo attingitur aliquid illius superficiæ à profunditate A, & aliquid illius non attingitur ab illa profunditate A, quod attingitur à profunditate B: ergo in ipsa superficie vt est vnio datur aliquid, & aliquid, sed vbi datur aliquid, & aliquid non datur indiuisibilitas: ergo in illa superficie non datur indiuisibilitas vt est vnio: ergo vt est vnio formaliter est diuisibilis, quia vt est vnio habet partes. Patet consequentia, illud superficiæ quod attingitur à profunditate A, non est tota superficies, & illud quod attingitur à profunditate B, etiam non est tota superficies, sed aliquid illius distinctum ab illo quod attingitur à profunditate A: ergo est pars superficiæ, quia in toto non datur medium inter totum, & partem: atqui illud quod attingitur est aliquid, & non totum, sed non est aliquid vnicum, quod attingitur, sed potius duo: ergo dantur duæ partes in superficie, quatenus superficies est vnio; ergo superficies quatenus vnio habet partes: ergo est diuisibilis quatenus vnio formaliter.

SVBSECTIO II.

In qua euidenter refutatur solutio eadem tradita à Patre Suarez, probando superficiem, & lineam esse vniones vt diuisibiles.

28 Primo, quia id quod vnit partes totius positivi, & est compositio illius debet esse entitas positiva, & non negatio præcise; sed superficies, & linea vniunt partes corporis, componentque corpus, quod est totum positivum compositum: ergo quatenus vniunt partes illius, & quatenus

componunt ipsum, sunt entia positiva: ac proinde non sunt negatio præcise.

Tunc sic, linea & superficies quatenus vniunt, & componunt corpus nec sunt entia positiva vt sic, nec positiva substantialia: ergo sunt accidentia, sed non in alio genere accidentis nisi quantitatis: ergo sunt entia positiva quantitativa, sed non sunt quantitativa discreta: ergo continua, sed omne continuum est diuisibile: ergo linea, & superficies quatenus vniunt, & componunt corpus sunt diuisibiles formaliter, sed quatenus vniones, vt ait Pater Suarez in sua solutione non sunt species completæ quantitatis; ergo quatenus diuisibiles non sunt species completæ quantitatis, quia quatenus diuisibiles sunt vniones; maior prima, & præcipua est evidens, vt videre est in vnione qua vniuntur partes hominis essentielles, materia nimirum, & anima rationalis, & componitur homo, quæ quatenus est vnio est entitas positiva. Item vnio qua vniuntur accidentia cum substantia est positiva entitas, & minime negatio præcise, & hoc, quia vnio est, & quia componit compositum positivum; ergo omnis vnio quatenus vnio, & quatenus componit compositum positivum debet esse positiva. Quod sic patet manifeste; nam diuisio, aut separatio partium est privatio formaliter, hoc est, carentia vnionis: sed separatio, & diuisio sunt opposita privative respectu vnionis: ergo vnio non potest esse terminus privativus, sed positivus, quia quando vnum oppositum in oppositione privativa est privatio, alterum necessario debet esse positivum, vt videre est in luce, & tenebris, in cæcitate, & visu. Item vita in omnium sententia est terminus positivus, & opponitur privative morti, ita vt mors sit privatio vitæ, sed mors nihil aliud est, quam carentia vnionis, separatio, & diuisio partium hominis: ergo vita, quæ opponitur morti est vnio: ergo vnio est terminus positivus, & non negativus, aut privativus.

Ratio autem à priori est, quia ratio formalis primario constitutiva alicuius positivi debet esse positiva formaliter: sed vnio, & compositio quatenus tales sunt ratio formalis primario constitutiva vniti, & compositi, quatenus compositum, & vnitum est, quæ sunt positiva entia formaliter: ergo vnio, & compositio quatenus tales sunt entia positiva formaliter, & non pure negatio, quia vinculum vt vinculum duorum est positivus conceptus: atqui vnio quatenus vnio est vinculum duorum: ergo quatenus vnio est positivus conceptus: sed linea, & superficies sunt vniones formaliter: ergo sunt tales quatenus sunt positiva entia, & sub ratione positiva, sed non sunt positiva entia formaliter, quatenus indiuisibiles, quia indiuisibilitas formalis est negatio partium, & compositionis: ergo vniunt, & sunt vniones formaliter quatenus diuisibiles, quia quatenus diuisibiles sunt entia positiva formaliter.

Declaratur, quia linea quatenus vnio est quid positivum, vt probatum est, interrogo de illo positivo an sit omnino indiuisibile secundum trinam dimensionem, vel solum secundum duas dimensionem, scilicet latitudinem, & profunditatem, si est omnino indiuisibile: ergo est punctum: ergo linea vnit partes superficiæ per punctum, & per aliquid à se distinctum à parte rei: sed hoc est absurdum etiam in sententia aduersariorum: ergo illud positivum per quod vnitur linea partes superficiæ, non est omnino indiuisibile: ergo est indiuisibile